

Операция "Президент" - тихият демонтаж на евроатлантизма

Илиян Василев

Дългогодишният ми мандат в Москва ме убеди в едно: много от механизмите и движещите фактори на процесите у нас могат да бъдат разбрани и осъзнати по-добре от Москва, отколкото от София. Не само заради задкулиските връзки и стари зависимости, които новите поколения трудно могат да знаят. Не и заради факта, че значителна част от архивите, стари и нови, остават в Москва. Моделът на управление е един и същ: вертикал на властта, олигархия, медиен комфорт, бизнес и просперитет чрез политиката, пленена държава и т.н. У нас също има силоолигарси - богати политбизнесмени, произлезли или свързани със специалните служби.

Президентските избори през ноември крият огромен залог не само за нас и за нашите съюзници, но и за Москва. Ако от там не успеят да изкарат от релси демократичния процес и евроатлантическата ориентация у нас, в Кремъл ще трябва да отпишат България от категорията страни от "близката чужбина", където могат да влияят без граница и без контрол.

Русия няма да става нито по-мощна икономически, нито финансово, което звучи песимистично за петата колона. Нито пък ще роди някаква нова форма на глобално лидерство, което да увлече света да я следва.

Ясно беше, че поредицата от визити в Москва на националистите, на БСП и АБВ, демонстрациите на лоялност към Кремъл на ДПС (заради което бе отстранен Местан) имат общ знаменател - позициониране преди и заради изборите. Власт, пари, власт прим.

Това, че Първанов формално подписа договор с „Единна Русия” не означава много, още по-малко, че е заместник на Путин у нас. „Единна Русия” никога не е била център на властта, а обслужваща партийна платформа на Кремъл. Ако следите процесите в Русия, ще разберете, че Путин е тръгнал по пътя на Ердоган: прави чистки, размествания в силовите и властови структури, за да консолидира позициите и да предотврати преврат. Той направи мнозина от обкръжението си изключително богати, даде им власт, а сега трябва да вземе от тях и пари, и власт, за да се съхрани сам "на върха". Болярите никога не са прощавали на човека в Кремъл, когато им е отнемал натрупаното и позициите във йерархията.

В този процес представителството на „Единна Русия” по никой начин не може да помогне на Първанов, особено при издигане на печеливш кандидат за президентския пост. Нинова и Първанов няма защо да спорят за първенството кой е издигнал генерала, защото то не им принадлежи. Те просто комуникират взето решение.

Политинженерите, руски и наши, се постараха да изградят устойчиви и ешалонирани проекти за смяна на президента, а впоследствие и на правителството у нас. Вариантът от февруари 2013 е невъзможен, защото каналите и агентите за влияние бяха осветени, включително медийно. Вариантът с Барекков чрез Слави Трифонов няма да мине. Шоуто си е шоу, гласовете са си гласове.

Затова руският план включва влияние чрез личности, символи и структури, които не са типични за левите или за националистите. При ортодоксалния подход и кандидат, ляв, партиен и проруски политик, нямат никакъв шанс. Затова толкова години легендарат като евроатлантически политици хора като Бокова и като Калфин - за да могат чрез тях да сключат новото споразумение за ненамеса със Запада, в рамките на което да си осигурят неприкосновен периметър за близост с Русия и нови шлемови проекти.

В условия на рационален избор българският избирател, колкото и да е контролиран вотът и да е ограничена възможността за промени, няма да предпочете, особено през 2016 година, Първанов или Калфин. Деја ви. Корнелия Нинова още не се е укрепила в БСП. Затова бързо прибра гордото си предизвикателство към Борисов да се кандидатира за президент заедно с него. Нинова се измъкна през малките улички. Не всеки блъф минава.

Затова в действие влиза план Б: за стресирането на обществото, за насищането на вътрешния дебат с всякакви катастрофични сценарии и заплахи за личната и националната сигурност, в условията на които българският избирател да изключи нормалната си скала на ценности и приоритети и да премине в режим на паника при президентските избори.

Вместо цивилни и рационални политици на преден план излиза схемата "паника-сигурност-генерал като единствен избор". Военното време изисква военни хора. Формално сме в потрес от ставащото в Ердоганова Турция и в Путинова Русия, но ни плъзгат неусетно по коловозите на събитията там. Карат ни да изберем модел на управление, в който сигурността се поставя преди и над развитието и преди човешките права.

Не закъсняха опорните точки от Москва. Появиха се във вечната "Правда", което не бива да ни изненадва: трудно ще отправят послание към България от големите официози като „Известия“, „Российская газета“ или „Ведомости“. Оттам официален Кремъл отправя послания към големите страни на Запад. „Правда“ е втори ешелон за комуникация вътре в губерниите.

За хората, които следят ходовете на Кремъл, не е тайна, че се разгръща операция за изграждане на аналог на Коминтерна в ЕС: мрежа за влияние от агенти, партии, бизнес и НПО, които да обслужват интересите на Москва. Тъй като инициативи, изхождащи пряко от руската столица, лесно се разпознават, се пристъпва към хибридни въздействия от структури под руско влияние в самия ЕС. Така политиката на Русия придобива черти на вътрешно-общностна политика. Интернетът позволи по-голяма част от информационно-пропагандната битка да се реализира във виртуалното пространство без конкретни географски координати.

Случаят с генерал Радев е класически и категорично не е плод на импровизация, а на дългогодишна работа. Русия винаги е смятала армията, специалните служби и системата на вътрешните работи у нас за своя естествена зона на влияние. Веднъж покрай кадровия състав, който е завършил в Русия и Съветския съюз, втори път, покрай въоръженията и бойната техника, които естествено пораждаат необходимост от нови контакти, нови обвързаности и взаимен интерес, и трети път, покрай партийната или друга неформално мрежова принадлежност на ключовите кадри, скрита или явна към партиите, които контролират прехода - БСП и ДПС.

Никак не беше трудно да се прогнозира, че след като цялата история на българските ВВС е свързана с Русия, висшите кадри от бойната авиация ще изпитват естествена историческа "тяга" към руски партньори и отработени с тях схеми. Такава е човешката природа. В допълнение има и съпътстващи финансови потоци за политици и посредници. Не можете да очаквате нищо друго от командири, които са на път за загубят своята професионална значимост и самочувствие, ако загубят личната професионална перспектива при подмяна на авиационния парк, при нова техника и

нови партньори. Макар това да не е по подразбиране, страховете са си реални.

Затова и руският сайт "Правда.ру", който заедно с други сайтове се добира до поверителен рапорт в българското МО, не пропуска случая да направи от един информационен повод цялостно пропагандно упражнение, като стъпва върху обявеното за действително желано от Кремъл наличие на брожение и недоволство в Българската армия. Поводът е оставката на генерал Радев, а обобщението – заплахата от война и недоволството на офицерите, които били срещу технологичната връзка с НАТО, срещу съвместните патрули с натовски партньори във въздуха, срещу ученията по суша, по вода и във въздуха. Изобщо срещу всичко, което се осмисля като продукт на членството ни в НАТО.

Командир като генерал Радев не може да не си дава сметка за това. Факт е, че все още има български военнослужещи, които не могат да си представят, че ще трябва да застанат срещу руски противник, за да защитават България и съюзниците ѝ. Това е непреодолима психологическа бариера, продукт на петдесет години индоктринация след 9 септември 1944 г.

Днес трудно ще открием генерали като ген. Иван Колев, безрезервно готов да брани Отечеството от казаците и от руските солдати. Но винаги можете да срещнете повърхностни атлантици, които всеки момент могат да хвърлят военната униформа и да я заменят с партиен или политически пост.

Съгласен съм, че доста критика се изля срещу командира на ВВС, без той да може да се защити. Но положението е следствие от неговите решения. Той не може да не си дава сметка, че неговото име ще бъде злоупотребено за политически цели от партийната пропагандна машина на АБВ и БСП. Не може да не си дава сметка, че срещу България работят руски центрове и мрежи за психологическо въздействие с цел да отслабят готовността на Българската армия, в това число и на ВВС. Не е наивник да смята, че думите му, които стигат до медиите предимно с негово съдействие, могат да бъдат използвани от вероятния противник, особено когато той смята НАТО за отговорно за състоянието на ВВС.

Сигурно сте чували тезата, че едно време сме имали „супер армия“, а днес при членството ни в НАТО тя е на прага на изчезването. Тезата се издига от същите политици, които съзнателно и системно блокираха възможността да бъдат изпълнени ангажиментите към НАТО разходите за отбрана да достигнат два процента от БВП.

Същите тези хора, които генерал Радев утре ще обслужи, бяха против модернизацията на въоръжените ни сили, против

повишаването на военните бюджети. При цялото си влияние и флиртове на най-високо равнище с Русия, неговите политически ментори не успяха да убедят руските си партньори да предоставят нови и да ремонтират старите двигатели на самолетите МиГ-29.

Казвам го, защото го зная от личен опит. И Първанов, и Станишев предпочитаха да гледат отстрани как сметката по колективната отбрана се плаща от САЩ и от по-големите държави, а ние заедно с другите "бивши" тарикатеем и минаваме между капките. Днес и Първанов, Станишев, и Доган претендират, че са ревностни защитници на Българската армия и на националния суверенитет, защото издигат генерал Радев. Каква ирония!?

Политическата суета на Георги Първанов го кара да издава същностни черти от кадровата стратегия на задкулисието, което избира висши офицери според тяхната текуща, но най-вече бъдеща полезност. Затова и генерал Радев, който прекрасно знае сагата с руските двигатели и мъките около модернизацията на МИГ-29, поне от кумова срама трябваше да замълчи, когато бе намерено решение с ремонта в Полша. Пак изведнъж хората около генералитета на Първанов се загрижиха за валидността на полския лиценз, смъквайки значително и в последния момент офертата от руска страна. След това измислиха интригата, че с новите двигатели самолетите няма да бъдат сигурни. Сякаш от Русия биха дали гаранция за безаварийност.

Казвам това, защото мнозина са изненадани от развоя на събитията около генерал Радев, а в значителна степен нещата бяха предопределени.

Първанов, Калфин, Сидеров, Петков, Нинова, Миков и т.н. всеки ден пресъздават в българските медии недоволството на Москва от президента Плевнелиев, от външния министър Митов, от министъра на отбраната Ненчев и надеждата, че Борисов ще смени курса.

Успяха да блокират президента Плевнелиев. Търсят слабото място на външния министър Митов отново чрез вътрешен за системата човек, за да го блокират. Но основният трън в околото им е министър Ненчев, защото тепърва предстоят търгове за бойна техника и най-вече реализация на програми за устойчиво и постоянно взаимодействие на всички равнища и във всякаква среда с партньорите от НАТО. Веднъж пусната в ход, програмата ще създаде собствена инерция, която трудно би могла да бъде спряна. Затова им трябва "свой" президент, а след него и свое правителство. Ако Борисов не се съгласи, го свалят..

Снизходителността на премиера Борисов към генерал Радев е именно част от философията му да балансира с Русия и нейните политически представители у нас. Съвсем не бяха случайни

анонсите за „лодки и платноходки” в Черно море срещу натовската флотилия или отказът да се съобрази с мнението на министър Ненчев при предишната оставка на генерал Радев. Борисов не искаше да се кара с АБВ. Подобен подход трябваше да успокои Москва поради неизбежното по-плътно и равноценно участие на България в общата стратегия на НАТО и ЕС за противодействие срещу руската заплаха.

Мотивите, изложени от генерал Радев в рапорта за напускане, са форматирани като послания от президентска кампания. Самият факт, че поверителна информация като рапорт на висш командир до президент, премиер и министър, веднага се появява в пресата, означава предварителен сценарий и ясни намерения.

Съвместното патрулиране около границата на НАТО в Черно море с поляците, според "атлантика" Радев е равностойно на окупация и е по-унизително от Ньойския договор!?

Не, тук няма защо да правите сравнения или да се опитвате да разберете историческата тежест на тази вметка на генерала - тя е близка до нулата, но политическата ѝ стойност е висока. Само си представете как медиите подхващат тезата: достоен български генерал брани честта на армията. Другите са предатели, той е герой. Това са стандартни пропагандни клишета, нетипични за който и да е генерал, освен ако не са замесени пиар агенции, политически ментори и лични амбиции.

Емоцията е равнището, на което се реализират всички манипулации. Именно затова не си правя илюзии: действията на генерал Радев най-вероятно се координират с партии и структури извън Българската армия. За да бъде използван той в политическа битка, чиято крайна цел е смяна на властта.

Казаното в мотивите от генерал Радев е политически демарш против членството на България в НАТО, защото пряко засяга изпълнението на съвместно взето решение по колективни мерки за сигурност. Няма отбранителни мерки, които могат да се реализират само с национални средства, нито само в рамките на националните граници, без временното пребиваване на военни и военна техника от други страни членки на Съюза. И то в момент на уязвимост поради текуща недостатъчност на ресурси или други ограничения.

Ако ген. Радев не знае, имаме споделена икономика, споделена отбрана, споделена и координирана политика, в която вместо да се натоварват отделните страни да поддържат скъпоструваща техника, за да покрият пиково (извънредно) потребление или временен дефицит на ресурси, в това число и за отбрана, те се **споделят**.

Някой изглежда е в паника, че това се прави точно с Полша, но не се заблуждавайте: подобна щеше да бъде реакцията и спрямо всяка друга страна от НАТО.

Има цели типове заплахи, срещу които България няма никакво противодействие, а по редица ключови направления на отбраната няма и достатъчно противодействие. Затова разчитаме на колективната сигурност, обезпечена от колективни или национални (на най-големите държави) ресурси. Да не говорим за стратегическите въоръжения: кой ще ни защити срещу ракетните системи, новоразположени в Крим, които покриват цялото Черноморие и всички български пристанища?.

Или трябва да се уповаваме на надеждата, че Русия е заплаха за всички други, но не и за нас?! И че никога няма да ни нападне? При пълната с примери история, която доказва точно обратното, както и нагледния пример на Източна Украйна и Крим?!

Ето ви план за ерозия на атлантическите основи на българската външна и отбранителна политика, обилно гарнирана с национализъм, патриотични приказки и прочие странични продукти на сляпото русофилство.

Няма проблем генерал Радев да участва в изборите, но трябва да знае няколко неща.

Първо, ореолът му на приемлив за Запада военен, станал политик, не е от тефлон. Като шеф на ВВС генералските пагони вдъхват увереност, но в политиката и в цивилния живот не струват много и най-вече не дават никакви привилегии.

Второ, България има нужда от граждански президент, от гражданско лице, защото прекалено дълги години живяхме и даже сега се намираме в казармен режим. Имаме нужда дори от жена президент, от общественик, от учен президент. Няма излишък от командири в армията, докато политиката е гъсто населена. Действително има заплахи за сигурността на страната, но най-големите и най-преките са от отсъствието на реформи, включително на икономическа и съдебна, на борба с корупцията и подмолните канали, по които се източва богатството от страната.

Генерал Радев напуска ВВС в най-критичния момент на реформата.

Това не му добавя "ореал" нито на добър командир, нито на лидер.

Каквото и да са критиките му срещу правителството, такъв ресурс за модернизация на армията не е отделяло нито едно друго правителство.

Намирам за неслучайно съпадението на анонимните сигнали за пропуснати "изключителни" медийни оферти от руска страна за закупуване на самолети МиГ-35 и други вариации на тази тема, целящи да блокират процедурите за закупуване на нови самолети

за българската бойна авиация. Води се целенасочена психологическа кампания от политически и бизнес лобисти срещу ръководството на МО, срещу правителството и срещу конкретно ангажираните с процедурата хора.

Прекалено много са съвпаденията, за да бъдат случайност. При всички случаи подобни действия имат зад себе си здрава икономическа база.

Вероятно генерал Радев е направил обективна оценка за собствените възможности да влияе върху избора на нови самолети, нови договори за поддръжка и други ангажименти, в които отсъстват традиционните за него връзки с Русия.

И след като не може да влияе върху процесите, е решил да се оттегли от Българската армия, за да им влияе чрез политиката.